

Living the Lotus

Buddhism in Everyday Life

New Year's Issue

New Year's issue

ශ්‍රේෂ්ඨත්වය කරා පිය නඟමු.

නිවිකෝ නිවානෝ තුමා
ප්‍රධානී, ඊෂ්ඨො කෝසෙයි කායි සංවිධානය

දැන්, මෙම ස්ථානය ධර්මය පුහුණුවන තැනක් ලෙස පිලිගෙන නිරෝගීව සහ කඩිසරව ආධ්‍යාත්මික දියුණුව ඇති කර ගැනීමට අවශ්‍ය වේ

සුභ නව වසරක් වේවා!

නව කොරෝනා වෛරසය ව්‍යාප්ත වීමේ නීතියේ ස්ථානගත කිරීම 'සාමාන්‍යයෙන් පැතිරෙන වෛරස් රෝග 5වන කාණ්ඩයට' සංක්‍රමණය වීමත් සමඟ, ජනතාවගේ අන්තරාදයක හැඟීම එක්වරම විඤ්ඤා ගොස් ඇති බව පෙනේ. මුහුණු ආවරණ පළඳින අයද කෙමෙන් අඩුවෙමින් පවතී. අනෙක් අතට, එවැනි ප්‍රවණතාවන් පිළිබඳව සුලු වකිතයකින් පසුවන පුද්ගලයන්ද සිටින බව අසන්නට ලැබේ. විශේෂයෙන්ම වයෝවෘද්ධ අය, නිදන්ගත රෝගාබාධ ඇති අය සහ එන්නත් ලබාගත නොහැකි අය පිළිබඳව මින් ඉදිරියටත් සැලකිලිමත් වීමට අපි අමතක නොකරමු.

2020 ජනවාරි මාසයේදී ජපානයේ පළමු කොරෝනා ආසාදිතයා වාර්තා විය. ඉන් පෙර වසරේ නොවැම්බර් මස ප්‍රකාශයට පත් කළ '2020 වසර සඳහා වන ප්‍රතිපත්තියෙහි' මම 'ඉදිරියට 100 වෙනි සංවත්සරය වෙත පියනගන අපි, මේ මොහොත මේ ස්ථානය ධර්මය පුහුණුවන තැනක් යන ආධ්‍යාත්මයෙන්, කළඟුණ දැක්විය යුතු යැයි සිතමි.' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කලෙමි.

කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් සංවරණ සීමාවන් යටතේ දිගටම ජීවත් වන විට අපට, 'මේ මොහොත මේ ස්ථානය ධර්මය පුහුණුවන තැනක් යන වග' කොතරම් වැදගත්ද යන්න වැටහුණෙමු.

'මේ මොහොත මේ ස්ථානය ධර්මය පුහුණුවන තැනක් යන වග' පිළිබඳව අමුතුවෙන් පැවසිය යුතු නොවන නමුත් එය සුභ ඉන්ද්‍රියයේ මූල සඳහන්ව ඇති 'බුද්ධත්වය ලැබූ ස්ථානය මෙතෙහි කිරීම' යන්නෙහි එක් ඡේදයක නියෝජනයකි. දැයිසෙදෝව සහ ධර්ම ශාඛා පමණක් ධර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථාන නොවන අතර, අපගේ නිවාස, සේවා ස්ථාන, පාසල, ප්‍රාදේශීය සමාජය වැනි අප සිටින ස්ථාන, ජීවත්වන ස්ථාන, අපව ස්ථානගත කරනු ලබන ස්ථාන ආදී සියල්ලම තම මනස ඔස් නැංවිය හැකි ධර්ම පුහුණුවන තැනක් වේ.

කොරෝනා වසංගතය අතරතුර පමණක් නොව, ඕනෑම කාලයක, දැන්, මෙතැන මාගේ ධර්ම පුහුණු වන තැනක් සහ ආධ්‍යාත්මික මාර්ගය සොයන ස්ථානයයි. මෙය මනසේ තබාගෙන පියනැගීම අපගේ බුදු දහමේ ආධ්‍යාත්මික දියුණුවයි.

තවද, කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් කායික, මූල්‍යමය සහ මානසික වශයෙන් පීඩාවට පත් වූ බොහෝ පිරිසක් සිටී. එම ව්‍යසනයෙන් නැඟී සිටීමට අපහසු සහ තම අනාගතය පිළිබඳව කනස්සල්ලට පත්ව සිටින බොහෝ පිරිසක් සිටින බව පැවසේ.

'එක් දිනයක් යනු ජීවිත කාලයෙන් අංශු මාත්‍රයකි' යනුවෙන් කියමනක් ඇත. පුද්ගලයාගේ ජීවිතය කෙබඳු වේද යන්න, අද දින ඔවුන් ගෙවන දෛනික ජීවිතය දෙස බැලූ විට පැහැදිලි වේ යන්න එහි අදහසයි. අප ජීවත් වන්නේ අතීතයේ හෝ වර්තමානයේ නොව, දැන් මෙම මොහොතේ පමණි. එමනිසා සාමාජිකයන් සමඟින් එකිනෙකාට උපකාර කරගනිමින්, නිරෝගිව සහ ප්‍රාණවත්ව ආධ්‍යාත්මික දියුණුව ඇති කරගනිමින් ගමන් කරමු.

මම '2024 වසර සඳහා වන ප්‍රතිපත්තියේ' පහත පරිදි සඳහන් කළෙමි.

'මනුෂ්‍යයන් ලෙස නොයෙකුත් සීමාවන් තිරනොවී, අසීමාන්තිකව උසස්, වටිනා හා ශ්‍රේෂ්ඨ දේ සොයා යෑම කුලින්, ගෞරවනීය හදවතක් උද්දීපනය වේ. එම ගෞරවනීය හදවත වර්ධනය කර ගනිමින්, තම යථාර්තය දෙස සාපේක්ෂතාවයෙන් හැරී බලනවිට ලැජ්ජා සහගත හැඟීමක් ඇතිවේ. මනුෂ්‍යයකු ලෙස දියුණුවක් ඇතිකර ගැනීමට ඉතාමත් වැදගත් වන්නේ ගෞරවනීය හදවත වර්ධනය කරගැනීම හා ලැජ්ජාව යන්න කුමක්ද යනවග දැනගැනීම වේ.'

එමෙන්ම, අපගේ මුතුන් මිත්තන් පෙන්වාදුන් ආකාරයට මනුෂ්‍යයන්ගේ වැදගත්ම දේ වන හදවත පදනම් කරගෙන, මේ වසරේදීත් අපි, නියම ආගමික ජීවිතයක් ගත කරමින්, එකිනෙකා අඹු සැමියන් ලෙස, අම්මා හා තාත්තා ලෙස, දෙමාපියන් ලෙස, අනාගතය භාර ගන්නට සිටින තරුණයන්ට හා කුඩා දරුවන්ට, කුමන ආකාරයේ ආධ්‍යාපනයක් ලබා දෙනවාද, කුමන ආකාරයට ආධ්‍යාත්මය පරිපූර්ණ කරනවාද, පවුල සමඟ බැඳීම කුමන ආකාරයට පවත්වා ගන්නවාද යනුවෙන් හා තම රටේ සම්ප්‍රදයන් නොකඩවා රැකගෙන වඩාත් යහපත් රටක් ගොඩනගන්නේ කෙසේද යනවග ගැන නිර්මාණාත්මකව මෙන්ම ගැඹුරින් සිතමින් කටයුතු කිරීමට හැකිවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

ගෞරවනීය හදවතක් වර්ධනය කර, ලැජ්ජාව දැන ගැනීම මානව ප්‍රගමනයට සහ දියුණුව සඳහා වඩාත්ම වැදගත් දෙය වේ.

මෙම ප්‍රතිපත්තියේ පූර්වගාමියා වන්නේ, පෙරදිග චින්තකයෙක් සහ දේශපාලන දර්ශනිකයෙක් වන මසහිරෝ යසුඔකා මහතාය.

මිනිසුන් වසර මිලියන ගණනක් තිස්සේ තම මනස දියුණු කරගෙන, අවසානයේ බුද්ධිමත් බව සහ අවබෝධ කරගැනීමේ හැකියාව ලබාගෙන ඒවා වචන සහ අක්ෂරවලින් ප්‍රකාශ කිරීමට

පටන් ගත්හ. මිනිසුන් සහ අනෙක් සතුන් අතර විවිධ වෙනස්කම් පවතී. එයින් වඩාත්ම දැකිය හැකි ලක්ෂණය ලෙස, මිනිසුන්ට 'ගෞරවය' සහ 'ලැජ්ජාව' යන හැඟීම් පවතින බව පැවසේ.

ගෞරවනීය හදවතක් යනු, යථාර්තයෙන් ඔබ්බට ගොස්, අසීමිතව උසස් වටිනා ශ්‍රේෂ්ඨ දෙයක් සොයමින් එයට සමීප වීමට උත්සාහ කරනු ලබන හදවතකි.

නිදසුනක් වශයෙන්, අපගේ සංවිධානයේ සාමාජිකයන් විසින් බුදුන් වහන්සේට ගරු කරමින්, බුදු සරණ යමින්, හිස නමා දැන් එක් කර නමස්කාර කරනු ලබයි. එසේම, අප සියලු දෙනාම බුද්ධ දේශනාවේ හරය ග්‍රහණය කරගෙන අවබෝධ කරගෙන එය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවීමට හැකි පුද්ගලයන් බවට පත් වීමට පොරොන්දු වී, ධර්මය පුහුණු වීමේ කටයුතු දිගටම කරගෙන යන්නෙමු. තම ආශාවන් සහ බලාපොරොත්තු ඉටු වේවා යයි ප්‍රාර්ථනා කිරීම පමණක් නොව, උසස් තත්වයකට පැමිණීමේ බලාපොරොත්තුවෙන් ආධ්‍යාත්මික දියුණුව සිදු කරමු.

වඩාත් සමීප අයගෙන් නිතරම ප්‍රියමනාප, කාරුණික සහ උණුසුම් ජයාශ්ඨ සාමාජිකයන් පිළිබඳව කැමැත්තක් ඇතිවී, 'මටත් ඕන ඒ පුද්ගලයා වගේ වෙන්න' යනුවෙන් එසේ කිරීමට උත්සාහ කරන අය සිටිය හැක.

ඉතිහාසගත ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයින් සහ පඬිවරුන්, ඉගැන්වීම් ගුරුවරු, ක්‍රීඩකයන්, සංස්කෘතිමය වර්ත අර්ථ විවිධ ඉලක්කයන් සහ ආදර්ශ රාශියක් පවතී.

අසම්පූර්ණ තමාගෙන් සැහීමට පත් නොවී, තමාට හැකි අයුරින් උසස් තත්වයක ළඟා වීම යන ප්‍රගතිය වැඩි දියුණු කිරීමේ ආශාව සෑම කෙනෙකුටම පවතින සහජ බුද්ධියකි. මෙම සහජ බුද්ධිය මිනිසාගේ මනසේ වර්ධනයේ මූලාශ්‍රයයි.

එවැනි ගෞරවනීය මනසක් වර්ධනය වූ විට, නිරායාසයෙන්ම තම දුර්වලතා අවබෝධ වී ලැජ්ජා සහගත හැඟීමක් ඇතිවනු ඇත.

ශබ්දකෝශයේ 'ලැජ්ජාව' ලෙස සොයා බැලුවහොත්, 'තම ක්‍රියාවන්හි වැරදි, අඩුපාඩු සහ තමාගේ දුර්වලතා, නොගැලපීම් පිළිබඳව දැනගෙන ලැජ්ජාවට පත් වීම' ලෙස සඳහන් වේ. තමාගේ දුර්වලතාවය කුමක්දැයි තමාට කිසිසේත්ම වටහාගැනීම අපහසුය. නමුත් තමා ගරු කරන සහ විශිෂ්ඨ පුද්ගලයෙක්ව හමු වූ විට, තමා තවමත් නොමේරු පුද්ගලයෙක් බව වැටහේ. එසේම, ලැජ්ජාව හේතුවෙන් අප අපවම හික්මවාගෙන විනයගරුකව සිටීමට දැඩි උත්සාහයක් ගනිමු.

එලෙසම 'පොත් කියවීම තුළින් අතීතයේ සිටි ප්‍රඥවන්තයන් සමඟ මිත්‍ර වෙන්න' යනුවෙන් කියමනක් පවතී. ඒ පරිදි සම්භාව්‍ය කෘති කියවීමෙන් ප්‍රඥවන්තයන්ගෙන් ඉගෙනගෙන, තමා පිළිබඳව මෙනෙහි කළ හැකිය.

එමනිසා මානව ප්‍රගමනයට සහ දියුණුවට වඩාත්ම වැදගත් දෙය වන්නේ, ගෞරවනීය හදවතක් වර්ධනය කරගැනීම සහ ලැජ්ජාව දැන ගැනීමයි.

ගෞරවය සහ ලැජ්ජාව නිසැකවම එක් යුගලයකි. ගෞරවය ආගමට සම්බන්ධ වන අතර ලැජ්ජාව සඳ්වාරයට මඟ පාදයි. එමනිසා ආගම සහ සඳ්වාරය යනු දෙකක් නොව, පෙර සිටම එය එකක් බව තරයේ වටහා ගැනීම වැදගත්ය.

නිවසේදී මානව අධ්‍යාපනය සහ වර්ත සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උත්සාහ කර, තම රටේ සම්ප්‍රදය මත පදනම් වූ යහපත් ජාතියක් ගොඩ නැගීම

තවද, මෙම වසරේ ප්‍රතිපත්තියේ පසුගිය වසරට සමානව, එකිනෙකා අඹු සැමියන් ලෙස, අම්මා හා තාත්තා ලෙස, දෙමාපියන් ලෙස, අනාගතය භාර ගන්නට සිටින තරුණයන්ට හා කුඩා දරුවන්ට, කුමන ආකාරයේ අධ්‍යාපනයක් ලබා දෙනවාද, කුමන ආකාරයට ආධ්‍යාත්මය පරිපූර්ණ කරනවාද, පවුල සමඟ බැඳීම කුමන ආකාරයට පවත්වා ගන්නවාද යනුවෙන් හා තම රටේ සම්ප්‍රදයන් නොකඩවා රැකගෙන වඩාත් යහපත් රටක් ගොඩනගන්නේ කෙසේද යනවග ගැන නිර්මාණාත්මකව මෙන්ම ගැඹුරින් සිතමින් කටයුතු කිරීම යන මූලික කරුණු පෙන්වා දී තිබේ.

කුඩා දරුවන් සහ තරුණයන් පෝෂණය කිරීමේදී වඩාත්ම වැදගත් දෙය වන්නේ, සමාජයේ කුඩාම ඒකකය වන පවුල තුළ ඇති බුදු මැදුර කේන්ද්‍ර කරගනිමින් හොඳ මානව අධ්‍යාපනයක් සහ වර්තය ගොඩනැගීම සිදු කරන නියම පවුලක් ලෙස කටයුතු කිරීමයි.

‘දරුවන්ගේ ගෞරවණීය බවේ සංකේතය තාත්තා විය යුතුය. දරුවන්ගේ ආදර මෙහිම පුද්ගල අම්මා විය යුතුය. ඒ මන්දයත්, දරුවන්ගේ වැඩිමට අත්‍යාවශ්‍යය තෝරාගත්ත පවුල වන නිසාය.’

දරුවන් නිරායාසයෙන්ම තම පියාට ගරු කරන බවත්, තම මව ආදරයේ සංකේතය ලෙස සලකන බවත් පැවසේ. ඔවුන් තම දෙමාපියන්ගේ හැසිරීම් අධ්‍යයනය කර අනුකරණය කරති.

එමනිසා පියෙක් තම දරුවන්ගේ ගෞරවය ලැබීම සඳහා සුදුස්සෙකු වීම වඩාත්ම වැදගත් දෙය වේ. රැකියාවට දැඩි අවධානයක් යොමු කර තම පවුල පිළිබඳව නොසිතීම, ඒකපාර්ශ්වික අදහස් පැවසීම, නිවාඩු දිනවල පවුලේ අයට තම අලස පෙනුම පෙන්වීම ආදියෙන් වළකින්න.

එසේම, මව්වරුන් ඕනෑම දරුවෙකු කොන්දේසි විරහිතව පිළිගෙන උණුසුම් ආදරය ලබා දේ. මවකගේ ආදරය කොතරම්ද යත්, තම දරුවා වැඩිහිටියෙකු වී සාර්ථකව රැකියාව කරන විටදී පවා, ‘කොතරම් කරදර විඳදරාගන්නට සිදු වේද’ යයි බිය වී කනස්සල්ලට පත් වේ. එවැනි දෙමාපියන් සමඟ නිරෝගී දරුවන් වැඩෙනු ඇත.

තවත් ලෙසකින්, මෑත වසරවලදී, යුක්‍රේනයට රුසියානු ආක්‍රමණ මාලාවක් සහ ඊශ්‍රායල සහ පලස්තීන සන්නද්ධ කණ්ඩායම් අතර ගැටුම් ඇති වූ අතර එයින් බොහෝ ජීවිත හානි සිදුවිය. එසේම, දිළිඳුකම, දේශගුණික විපර්යාස, පරිසර හානි, ජලය සහ ආහාර හිඟතාවය, ස්වභාවික විපත් වැනි ගැටළු රාශියක්ද තිබේ.

ගැටළු සංකීර්ණ වන අතර එය එක් රැයකින් විසඳිය නොහැක. නමුත්, අපි නිතරම නිහතමානීව අත් නොහැර පියවරෙන් පියවර ඉදිරියට යාම අවශ්‍යය. මෙම මානසිකත්වය ජපානයට පමණක් නොව සියලුම රටවල්වලට සහ ප්‍රදේශවලට අදාළ වන සාමය පිළිබඳ විශ්වීය දෘෂ්ටියක් බව මම විශ්වාස කරමි.

අප රටේ සම්ප්‍රදයන් අපට උරුම කර දෙමින් ශක්තිමත් සහ සාමකාමී ජාතියක් බවට පත් කර ලොවට ව්‍යාප්ත කිරීම වැදගත් පියවරකි.

ඒ සමඟම අපට හුරුපුරුදු රැකියා ස්ථානයේ සහ පාසලේ, ප්‍රදේශයේ, නිවසේ ආදී අප දැන් සිටින ස්ථානවලදී සැලකිලිමත්ව වචන භාවිතය, ක්‍රියාවන් කිරීම සහ බෝධිසත්ව පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම අවශ්‍යය. කිසිවෙකු එවැනි ක්‍රියාවන් අගය නොකළද අප එය නොනවත්වා කරගෙන යමු.

‘එක් ආලෝකයක් සෑම තැනක්ම බබලවයි’ යනුවෙන් කියමනක් පවතී. ‘කොතක් ආලෝක කිරීම’ යනු, පුද්ගලයෙක් පහතක් බවට පත් වී අවට ආලෝකමත් කිරීමයි. එම ආලෝක එකට එකතු වී ආලෝක මිලියනයක් බවට පත් වීම වන අතර, එය ලෝකයම ආලෝකවත් කරන බව අදහස් කරයි.

එවැනි පියවර පළමුව තමා විසින් ගැනීම අවශ්‍ය යයි මම සිතමි.

තම ජීවිතයේදී අනපේක්ෂිත සහ දුෂ්කර සිදුවීම්වලට මුහුණ දිය හැකිය. නමුත් මිනිසුන් වේදනාවන් සහ දුක් වලට ලක් වීම හේතුවෙන්, ඒවා ජය ගැනීම සඳහා බෝධිසත්ව හදවත උපදවා ගත හැකිය.

එය තම මනස වර්ධනය කිරීමට සහ පරිණාමය කිරීමට අවස්ථාවක් ලෙස ගන්න. තමා ඉදිරියෙහි සිටින පුද්ගලයන්, තමා ඉදිරියෙහි ඇති සිදුවීම් හදවතින්ම බාරගෙන මේ මොහොත මේ ස්ථානය ධර්මය පුහුණුවන තැනක් යන හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, හදවත හා මනස සංවර්ධනය කර ගැනීමට එහා ගිය දෙයක් නොවේ.

සෑම පුද්ගලයෙක්ම උසස් සහ උතුම් දෙයක් පසුපස හඹා යන අතර, තම දුර්වලතා උල්පතක් ලෙස යොදාගෙන, පියවරෙන් පියවර දුර්වලතා මඟහරවා ගනිමින් ගමන් කිරීමට අවශ්‍යයි.

‘කෝසෙයි පුවත්පත’, 2023 දෙසැම්බර් මස 25 වන දින නිකුත් කරන ලදී.